

ELBIR

ELEKTRONIKUS LAKOSSÁGI BŰNMEGELŐZÉSI INFORMÁCIÓS RENDSZER

Lakossági Hírlevél

2018. szeptember

Utcai „vagánykodás”. Rablás.

Az alapvetően csendes emberrel is előfordulhat, hogy felbátorodik az alkohol vagy más tudatmódosító szerek hatására és olyat is megtesz, amit józan állapotában elítélendőnek tart. Társaságban kötekedni, lökdösődni kezd másokkal, akár vadidegeneket is megszólít az utcán, támadólag, erőszakosan lép fel velük szemben. Előfordul, hogy korábbi vélt vagy valós sérelmeit „ököljog” alapján kívánja megoldani. Lehet, hogy „csak” kukákat borogat, kirakatokat dobál meg, italos üveget vág a földhöz, kapukat rángat. Mindezekkel pedig a jog nyelvén összefoglalva **garázdaságot** követ el.

Mit jelent a garázdaság?

A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 339. § (1) bekezdése alapján „*aki olyan kihívóan közösségellenes, erőszakos magatartást tanúsít, amely alkalmas arra, hogy másokban megbotránkozást vagy riadalmat keltsen, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő*”.

A **kihívó közösségellenesség** ellentétben áll a közösség elvárásaival, a társadalmi együttélés szabályait nyíltan, gátlástalanul semmibe veszi, azokkal szembe helyezkedik.

Az **erőszakos magatartás** irányulhat személy vagy tárgy ellen. Garázdaság már elkövethető olyan erőszakos, támadó fellépéssel is, amely még sérülést nem okoz. Így például egy egyszerű pofon, vagy egy fellökés. A dolog elleni erőszakos magatartás fogalmába már a csekélyebb károkozás, jelentéktelen állagsérelem is beletartozik.

A **megbotránkozás**, erkölcsi felháborodás, amit az elkövető vált ki más személyekből. A **riadalom** annyiban különbözik tőle, hogy félelem, ijedség vagy rémület alakul ki a szemlélőben. A megbotránkozásnak és a riadalomnak azonban nem kell kialakulnia, elég, ha ennek a lehetősége fennáll.

Fontos megjegyezni, hogy garázdaságról csak abban az esetben beszélünk, ha **súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg** (pl.: súlyos testi sértés).

A rablásról néhány szóban.

A rablást a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 365. § (1) bekezdése szerint az követi el, „*aki idegen dolgot jogtalan eltulajdonítás végett úgy vesz el mástól, hogy evégből valaki ellen erőszakot*,”

illetve az élet vagy a testi épség elleni **közvetlen fenyegetést alkalmaz, vagy öntudatlan vagy védekezésre képtelen állapotba helyezi** büntett miatt két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő”.

Idegen dolog alatt birtokba vehető testi tárgyat értünk (de ide tartozik a pénz és az értékpapír is), mely a támadó számára idegen, tehát nem az övé.

Jogtalan eltulajdonítás alatt azt értjük, hogy a dolog tulajdonosa nem adta hozzájárulását annak elvételéhez, ami a birtokállapot megváltozását jelenti.

Az erőszak fizikai ráhatás, amely a sértett testének támadó jellegű érintését jelenti. Rablási erőszak esetén a sértett akarátát meg kell tudnia törni. A **fenyegetés** olyan súlyos hátrány kilátásba helyezése, amely alkalmas arra, hogy a megfenyegetettben komoly félelmet keltsen.

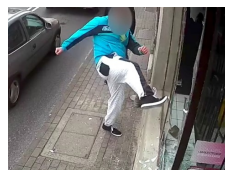

Öntudatlan vagy **védekezésre képtelen állapotba** helyezés alatt azt értjük, hogy a sértett felismerési képessége hiányzik, vagy korlátozott az akarati képessége. Nem észleli a vele szemben zajló cselekményt, illetve észleli, de tenni nem tud ellene. Ilyen lehet a sértett elaltatása, elbódítása, épületrészből történő kizárása, bezárása.

Fontos tudni, hogy az **eltulajdonított dolog megtartása érdekében alkalmazott erőszak is rablásnak** minősül.

Mit tegyen, hogy ne váljon áldozattá?

- **Ne fogyasszon** tudatmódosító, bódító szereket. Káros hatásukon túl nem várt reakciókat is kiválthatnak a fogyasztókból.
- **Kerülje az olyan csoportosulást, amely hangoskodik**, nyilvánvalóan kötekedik, verekedést, szóváltást provokál. **Ne vegye fel a „kesztyűt”**, térjen ki a konfliktus elől.
- **Hívjon rendőrt, ha verekedőket, garázdákat lát.** Csak életmentési céllal avatkozzon be mások konfliktusába. Ha sérültet lát értesítse a mentőket is.
- Ha támadás érte, vagy nyilvánvalóan provokálják, **próbáljon meg elmenekülni a helyszínről** és hívja a rendőrséget. **Természetesen megilleti önt is** a jogtalan támadás elhárítása esetén a **jogos védelem**.
- Ha verekedésbe keveredett és az ellenfele láthatóan megsérült **azonnal hívjon hozzá mentőt**. Ne kockáztassa a súlyosabb bűncselekmény létrejöttét.
- Jó, ha tudja, hogy **ha személyi sérülést okoz** nem csak a bíróság előtt kell felelnie tetteért, hanem azon túl anyagi felelősséggel is tartozik, mert **ki kell egyenlítenie az egészségügyi ellátás költségeit is** (a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény 68. §)
- Éjszaka **kerülje a kivilágítatlan helyeket, aluljárókat. Egyedül soha se induljon útnak** az ilyen területeken.
- Mivel a rabló cselekménye elkövetésekor felfokozott idegállapotban van, **inkább adja át neki a követelt értéktárgyat, mintsem hogy súlyosan megsérüljön**. Ne feledje a **pézt helyettesíthető, de az élet nem**.
- **Mindig csak azt tegye, amit a támadója mond**, de ne legyen előzékeny vagy segítőkész.
- Törekedjen arra, hogy **higgadt** maradjon. Közben pedig **figyelje meg jól az elkövetőt, de ne bámulja sokáig**. Haladjon fentről lefelé. Jegyezze meg a fejformát, a szemet, orrot, hajszínt, ruházatot, jellegzetes szagot, látható tetoválásokat. **Hasonlítsa össze önmagával a támadót** (pl.: „alacsonyabb, kövérebb és idősebb, mint én”).
- Figyelje meg a rabló **menekülési útvonalát**, ha járművet használ, jegyezze fel a **rendszerát**.
- Amint a rabló távozott **haladéktalanul értesítse a rendőrséget** a mobiltelefonról is **ingyenesen hívható 112-es segélyhívó-számokon**.

A képek illusztrációk. Forrás: Internet